

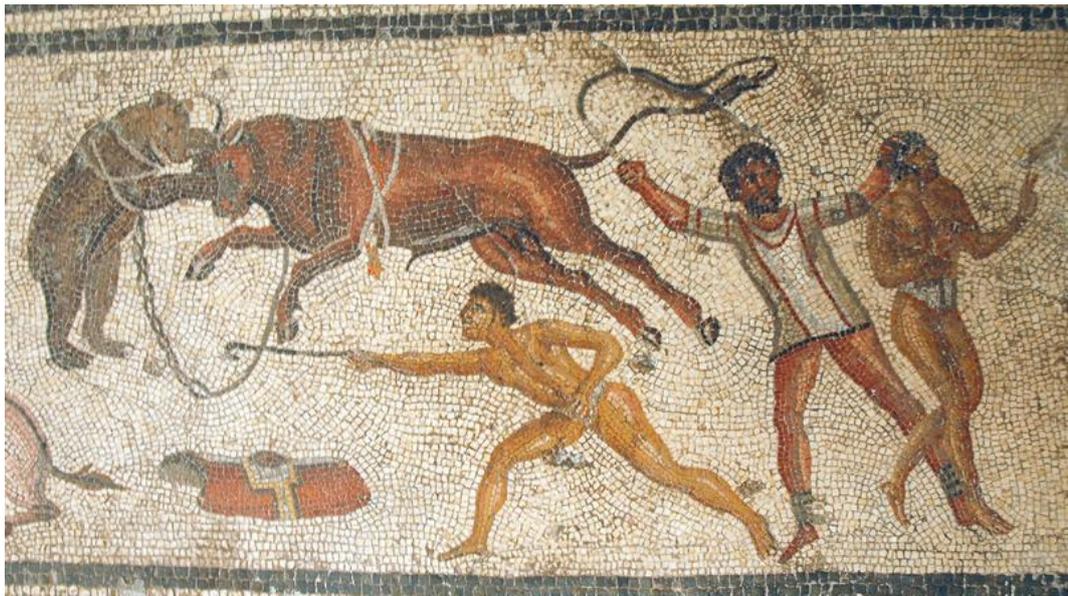
cirk - *circus*; 1. pôvodne kultové miesto

2. *rímske* závodisko kruhového, neskoršie pretiahnutého tvaru, odvodené z gréckeho *hippodrómu*; určený pre štvanice zvierat, preteky, oslavy triumfov, zápasy *gladiátorov*; v pretekoch špeciálne vypestovaných koní záprah ľahkého pretekárskeho vozíka (pozri *triga*, *biga*, *kvadriga*) označený farbou, ktorá mala pôvodne symbolický význam kolobehu prírody: zelená - jar, červená - leto, modrá - jesenné hmly, biela - sneh (pozri *farebná symbolika*); časom pôvodný *kozmozologický* význam pretekov koní zabudnutý a chápaný ako obyčajné preteky; jedna z najstarších výtvarných tém od staroveku po súčasnosť: preteky koní, krotiteľské námety, *tauromachia*, *naumachia*, akrobacia, kúzelníctvo, klaunéria, žonglérstvo); pozri *circenses*; *aréna*, *amfiteáter*, *saniarium*, *spoliarium*, *Ludus Magnus*; *palé*; *pompé circenses*, *porta triumphalis*; "*Panem et circences*"; *leopard*; *Circus maximus*

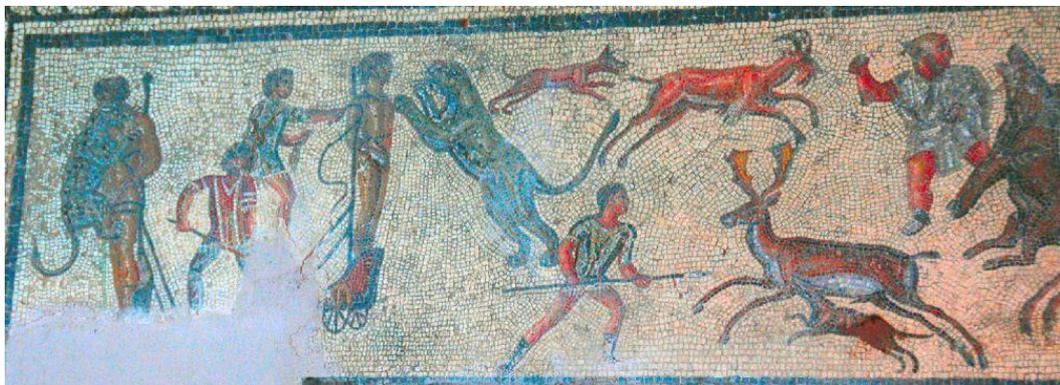
http://www.livius.org/le-lh/lepcis_magna/amphitheater.html

http://www.mediterranees.net/art_antique/oeuvres/zliten/venatio.html

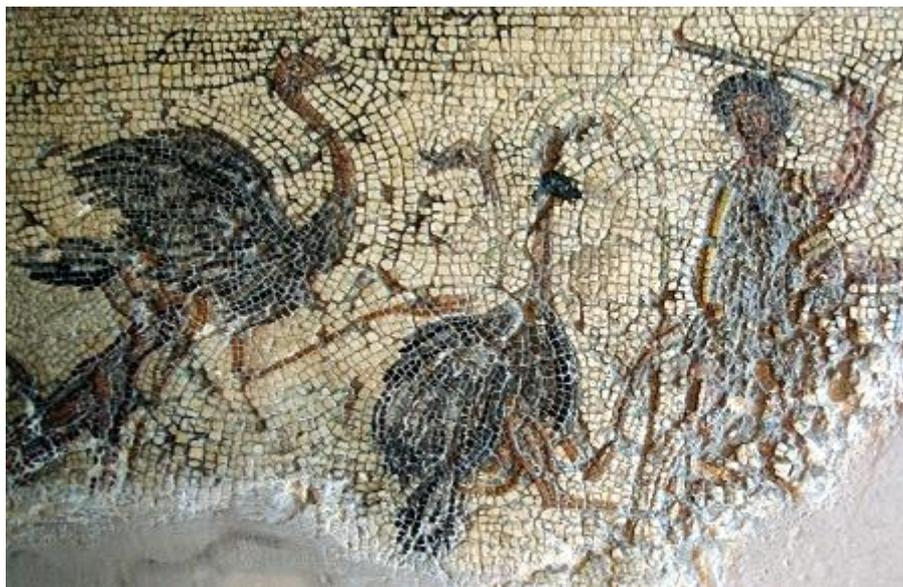
<http://translate.google.sk/translate?hl=sk&sl=en&u=http://www.tribunesandtriumphs.org/colosseum/spoliarium.htm&prev=search>

Hry v cirku (rímska mozaika, Villa Dar Buc Ammer pri Leptis Magna, Líbya)

Popravy ad bestiam v cirku (rímska mozaika, Villa Dar Buc Ammer pri Leptis Magna, Líbya)

Ad bestiam s loveckými pštrosy (rímska mozaika, Villa Dar Buc Ammer pri Leptis Magna, Líbya)

G. Doré: Kresťanskí mučeníci (19.st.)

cirkas - 1.väzba štvorzväzkového *kepru* obojstranného; pozri *gabardén*

2.vlnená tkanina z *melanžovej* vlnenej priadze v *osnove* a ševiotovom útku, *previazaná* v *cirkase*

Beliana: obojlicová *keprová väzba* i tkanina jemnejšej väzby so šikmými tmavšími a bledšími riadkami vytvorenými rozdielnou farbou *osnovných* a *útkových* priadzi; používa sa na letné obleky a kostýmy

***cirkev** - z gréc. kyriaké – „patriace Pánovi“; lat. *Ecclesia*

Beliana: v širšom zmysle všeobecné náboženské spoločenstvo *kresťanov*, ktoré spája viera v *Ježiša Krista*; od počiatku kresťanstva sa spravidla rozlišovalo medzi miestnymi cirkvami (obce, *biskupstvá*) a všeobecnou univerzálnou cirkvou, ktorej súčasťou boli miestne cirkvi; podľa *katolíckej* doktríny je cirkev tajomné telo Kristove, ktorej hlavou je Kristus, oživované je *Duchom svätým* a veriaca obec tvorí údy tohto mystického tela; cirkev je v tomto poňatí chápaná ako

bohoľudská ustanovizeň založená na monarchistickom a hierarchickom princípe *pápežskej* autority; príslušnosť k cirkvi sa realizuje pomocou *sviatostí*; na čele *pravoslávnej* cirkvi stojí *patriarcha*; *protestantská* cirkev sa neviaže na pápeža ale priamo na Krista; pozri *Matka cirkev*

Biedermann v súvislosti s heslom *včela*: sv. *Ambróz* porovnával cirkev k *úlu* a veriach k *včelám*, ktoré zo všetkých kvetov zbierajú iba len to najlepšie a *vôni pých* sa vyhýbajú; pozri *rytierstvo*

pozri *loď*, *Adam*, *božie oko*, *loď Petrova*, *luna*, *páv*, *sliepka* (Baleka); *Korunovácia Panny Márie* (Hall); *communio sanctorum*, *Abélard Pierre*; *spoveď*, *hriech*; *bezkonfesijnosť*; *bosoráctvo* (Encyclopaedia Beliana); *Kristus poveruje Petra/ Odovzdanie kľúčov Petrovi*, *Nebeský Jeruzalem* (Hall); *víno* (Lurker); *interdikt*, *exkomunikácia*; *pápež*, *opát*, *biskup*, *prelát*, *kardinál*, *vikár*, *farár*, *kanonik*, *diakon*; *diecéza*, *kapitula*, *episkopát*, *fara*, *farnosť*, *vikariát*; *kláštor*, *oficium*; *protestantizmus*, *katolicizmus*, *pravoslávie*, *kalvinizmus*, *luteráni*, *protireformácia*, *kresťanské rády/ rehole*, *pútnik*, *pustovník*, *arianizmus*, *puritáni*, *kacírstvo*, *herézia*, *antiklerikalizmus*, *Otcovia pútníci/ Pilgrim Fathers/Old Comers, Forefathers*, *tomizmus*, *flagelanti*, *Bratia kajúnci*, *konventuál*, *observant*; *heterodoxia*, *ortodoxia*; *liturgia*, *liturgický spev*; *rituál/ rítus*; *observancia*; *pelagianizmus*, *antitrinitarizmus*; *concelto*; *kacír*, *heretik*, *adamiti*, *beghardi*, *pikardi*, *amalrikáni*; *atribúty a symboly svätcov*; *apokryfy*, *liturgické knihy*, *kresťanské rády*, *kresťanskí svätci*, *kresťanstvo*, *náboženstvo*; *biblia*; *Kristus kráča po vlnách/Navicella*, *Zoslanie Ducha svätého/Zjavenie Ducha svätého*, *Kristus poveruje Petra/Odovzdanie kľúčov Petrovi*; *Korunovácia Panny Márie* (Hall); *krst*, *konfirmácia/birmovka*; *Apokalyptická žena*; *autodafé*; *božie oko*; *Matka cirkev*

Cirkev (Beatus Cardeña, okolo 1180)

J. van Eyck: Madona v chráme (1426)

Alegória cirkvi (západná fasáda katedrály Notre-Dame v Paríži, 13.-14.st.)

M. Zichy: Záchramný čln (1847)

Stredoeurópsky autor z 19.storočia: Symbol cirkvi (tempera, akvarel, 19.st.)

- *cirkev anglikánska - *anglikánska cirkev*
- *Cirkev a Synagóga - *Ecclesia a Synagóga*
- *cirkev českokobratská - *českokobratská cirkev*
- *cirkev evanjelická - *evanjelická cirkev*
- *cirkev kalvínska - pozri *kalvinisti/kalvíni*
- *cirkev katolícka - *katolícka cirkev*
- *cirkev kresťanská - pozri *kresťanské cirkvi*

- ***cirkev luteránska** - pozri *luteráni*
- ***cirkev „nevesta Kristova“** - pozri *Ukrižovanie* - Rana a kalich (Hall)
- ***cirkev ortodoxná** - *ortodoxná cirkev*
- ***cirkev pravoslávna** - *pravoslávna cirkev*
- ***cirkev protestantská** - pozri *protestantizmus*

L. Cranach Ml.: Falošná a pravá cirkev (drevorez, 1546)

- ***cirkev rímskokatolícka** - *katolicizmus*

http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Roman_Catholic_Church

- ***cirkev rímskokatolícka podľa krajín** -

http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Roman_Catholic_Church_by_country

- ***cirkev rímskokatolícka vo Francúzsku** - *francúzska rímskokatolícka cirkev*

- ***cirkev židovská** - pozri *judaizmus*

cirkevná architektúra - pozri tiež *stredoveká architektúra kresťanská*

http://fr.wikipedia.org/wiki/Cat%C3%A9gorie:Architecture_religieuse

cirkevná hierarchia - v katolíckej aj pravoslávnej cirkvi stupňovitý vzťah vzájomnej nadradenosti a podriadenosti; aj samotný celok duchovných podieľajúcich sa na tomto vzťahu; k cirkevnej hierarchii v katolíckej cirkvi patria *pápež*, *kardináli*, *arcibiskupi* (môžu byť aj metropolití, čo je však čestný titul), *biskupi*, dekáni, farári, kapláni, *diakoni*; v pravoslávnej cirkvi sa duchovenstvo delí na čierne (rehoľné) a biele (svetské); k čiernemu patrí patriarcha, metropolita, arcibiskup, biskup, archimandrita, igumen, hieromonach a hierodiakon; k bielomu protopresbyter, protojerej, jerej a diakon; v protestantských cirkvách tvoria cirkevnú hierarchiu generálny biskup, senior, farár a kaplán; toto usporiadanie je však len administratívne a funkčné

cirkevná moc - *moc cirkevná*

cirkevné hry - pozri *pašiové hry*, *chodenie s tromi kráľmi*, *betlehemska hra*; *Umučenie Pána*; pozri *biblická hra*

cirkevné insignie - *insignie cirkevné*

cirkevné písmo - *písmo cirkevné*

cirkevné rády - *kresťanské rády/rehole*

cirkevné stavby - *sakrálné stavby*

cirkevné stavby podľa krajín -

http://es.wikipedia.org/wiki/Categor%C3%ADa:Edificios_religiosos_por_pa%C3%ADs

tzv. **cirkevné tóniny - diatonika**

cirkevní otcovia - *ecclesiae patres/ecclesiae doctores*; ideológia kresťanskej cirkvi z 2.-6.st. (pozri *homiliár*), prehlásení za svätých *pápežom* alebo *koncilom*; cirkvi východné: *Basileus*, *Cyrl Alexandrijský*, *Gregor Naziánsky*, *Ján Zlatoústý*; cirkvi západné: *Ambróz*, *Augustín*, *Gregor Veľký*, *Hieronymus*; analógia štyroch *evanjelistov*, symbol štyroch stĺpov cirkvi; zahrnutí do *ikonografických* programov výtvarného umenia najmä v 15.storočí: píšuci, prednášajúci cirkevný otec, obklopený knihami; v *baroku* zobrazovaní v duchovnom vytržení, ako trpitelia alebo pri modlitbe (Rubens, Platzer); pozri *symboly číselné:4*; *farby liturgické, svätci*; *ars mechanicae*, *Madona s klasmi*; *jednorožec* (Lurker); *Klement Alexandrijský*, *Dionysius Areopagita*, *Origenes*, *Cyrl Jeruzalemský*, *Justín Mučeník*, *Aristides*, *Ireneus*, *Hippolytos Rímsky*, *Izidor zo Sevilly*, *Idefonso z Toleda*; porovnaj *apoštolskí otcovia*; *Sic et Non*

Malá čl. encyklopédia: predstavitelia kresťanskej teológie 1.-6.st.; obhajovali cirkevné *dogmy* (pozri *dogmatika*) proti *pohanskému* mysleniu a formulovali nové apologetické (obránné, obhajujúce) postupy; k ich významným predstaviteľom patrí: *Lactanius*, *Justinus*, *Ireneus*, *Klement Alexandrijský*, *Origenes*, *Tertullianus*, *Cyprianus*, *Efrém Sýrsky*, *Atanazius*, *Basileus*, *Gregor Naziánsky*, *Cyrl Alexandrijský*, *Ján Zlatoústý* (Chryzostomos), *Ambróz*, *Augustín*, *Bernard z Clairvaux*, *Izidor zo Sevilly*,

http://en.wikipedia.org/wiki/Church_Fathers

M. Pacher: Oltár duchovných otcov (Mníchov, 1483)

Mort. di. de. hunc. *Sancti Ambrosii.* *Sancti de. hunc.*
AMBROSIVS natione Romanus; Mediolanen. Episcopus. probo genereq; sum-
me ortus. rar et ingenio et doctrina Hieronimo facile secundus. Ad iura illu-
gust Auxenij obitum vocatus. in iudicem paulus post in Episcopu apud Mediolanum
fuit electus sacratissq; nonnull. Gratiano cesari literis librisq; editis. cum ille de
fide sanctificisset. circumstantibus ingenuiter veram fidem communicavit. Erat cu-
fidelium seruator insignis; diuissq; in rebus acutus ingenio: ex notum vi-
uente st. verum mortuo. multis regionibus Christum etiam scriptis declara-
rit. Sic adhuc cum civis incubaret. apam exama eius faciem occultare
visum est. significatio: ut ex ore eius militem evert documentum fluctu-
aret. vixit circa annum Dal. 380.

A. Wierix ml.: Cirkevní otec Ambróz (rytina, 16.-17.st.)

A. Wierix ml.: Cirkevný otec Hieronymus (rytina, 16.-17.st.)

A. Wierix ml.: Cirkevný otec Gregor (rytina, 16.-17.st.)

cirkevný kalendár - kalendár cirkevný

cirkevný rok - rok cirkevný

cirkoráma - systém sektorového premietania filmu na kruhovú valcovú plochu; diváci sedia uprostred priestoru; pozri *kinematografia*

cirkus - 1.cirk

2.zábavný podnik, ktorého predstavenia sú tvorené striedaním čísiel jednotlivých cirkusových disciplín; pozri *artistika, šarivari, lunapark, šašo, klaun, pierot, harlekýn, komediant, krasojazdec, drezúra, krotiteľstvo, ekvilibristika/žonglérstvo*

3.v prenesenom význame zmätok, neporiadok, chaos

<http://galleryproject.wiki.hhh.k12.ny.us/alectuckey>

https://www.google.sk/search?q=Toulouse+Lautrec:+Circus+Fernando&espv=2&biw=1858&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=gaQ0VYabGY7iatf8gdgP&ved=0CB4QsAQ#imgre=eBIRgG9m2H_fiM%253A%3BLN2uinadRPyxNM%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.paintingsalley.com%252Fdata%252Fmedia%252F992%252Fma_Parkes_Last_circus.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.paintingsalley.com%252Fma-parkes-last-circus-painting-26050.htm%3B1194%3B893

[https://www.google.sk/search?q=Toulouse+Lautrec:+Circus+Fernando&espv=2&biw=1858&bih=995&tbm=isch&imgil=XRxnvdYtSCyloM%253A%253Brb_aG_IWVjHSGm%253Bhttp%25253A%25252F%25252Fwww.toulouse-lautrec-foundation.org%25252FEquestrienne-\(at-the-cirque-fernando\).html&source=iu&pf=m&fir=XRxnvdYtSCyloM%253A%252Crb_aG_IWVjHSGm%25252C_&usg=__3d280sSE29dujr2hItsDOBMyzU%3D&dpr=1&ved=0CCgQyjc&ei=gaQ0VYabGY7iatf8gdgP#tbn=isch&tbs=rimg%3ACWA0hULZpGMeIjiXSv63P0M4AsblZGs96-](https://www.google.sk/search?q=Toulouse+Lautrec:+Circus+Fernando&espv=2&biw=1858&bih=995&tbm=isch&imgil=XRxnvdYtSCyloM%253A%253Brb_aG_IWVjHSGm%253Bhttp%25253A%25252F%25252Fwww.toulouse-lautrec-foundation.org%25252FEquestrienne-(at-the-cirque-fernando).html&source=iu&pf=m&fir=XRxnvdYtSCyloM%253A%252Crb_aG_IWVjHSGm%25252C_&usg=__3d280sSE29dujr2hItsDOBMyzU%3D&dpr=1&ved=0CCgQyjc&ei=gaQ0VYabGY7iatf8gdgP#tbn=isch&tbs=rimg%3ACWA0hULZpGMeIjiXSv63P0M4AsblZGs96-)

WlpUrGJHow09cpQtcn-R06YHy25m4UZal-AipDKwWBm-pWOMowvwxSyoSCzdK_1rc_1QzgCEeIMMzpdnFFsKhIJxvVkaz3r5aURxZTSudNywAsqEgmlSsYkejDT1xGI-aFFxjO4MyoSCSIC1yf5HTpgEXDGWCBMMBioKhIJfLbmbhRlqX4RJZt7qgaBeR0qEgkCKkMrBYGb6hHVA8hCaCc2mioSCVY4yjDC9HFLETA58rmqHYY&q=Toulouse%20Lautrec%3A%20Circus%20Fernando&imgsrc=1tgDdY7q-mGgJM%253A%3B1AMSK-clUsIyzM%3Bhttp%253A%252F%252Fabacus-gallery.com%252Fshopinfo%252Fuploads%252F1284693053_large-image_marc_chagall_acrobat_1914_035_oil_painting_large.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.abacus-gallery.com%252Fcgi-bin%252Fshop%252Fshop.pl%253Ffid%253D1284693053%2526cgifunction%253Dform%3B350%3B458

https://www.google.sk/search?q=Botero:+Old+time+Clowns&espv=2&biw=1858&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=uO01VczXI8zcao9gNAC&ved=0CCsQsAQ#imgsrc=NXUmif_i7mEDFM%253A%3BWxUrSETuWSdslM%3Bhttp%253A%252F%252Fs40.radikal.ru%252Fi088%252F1201%252Fe4%252Fe211f15e83a2.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Ffirushonok.livjournal.com%252F778893.html%3B800%3B739

Neidentifikované:

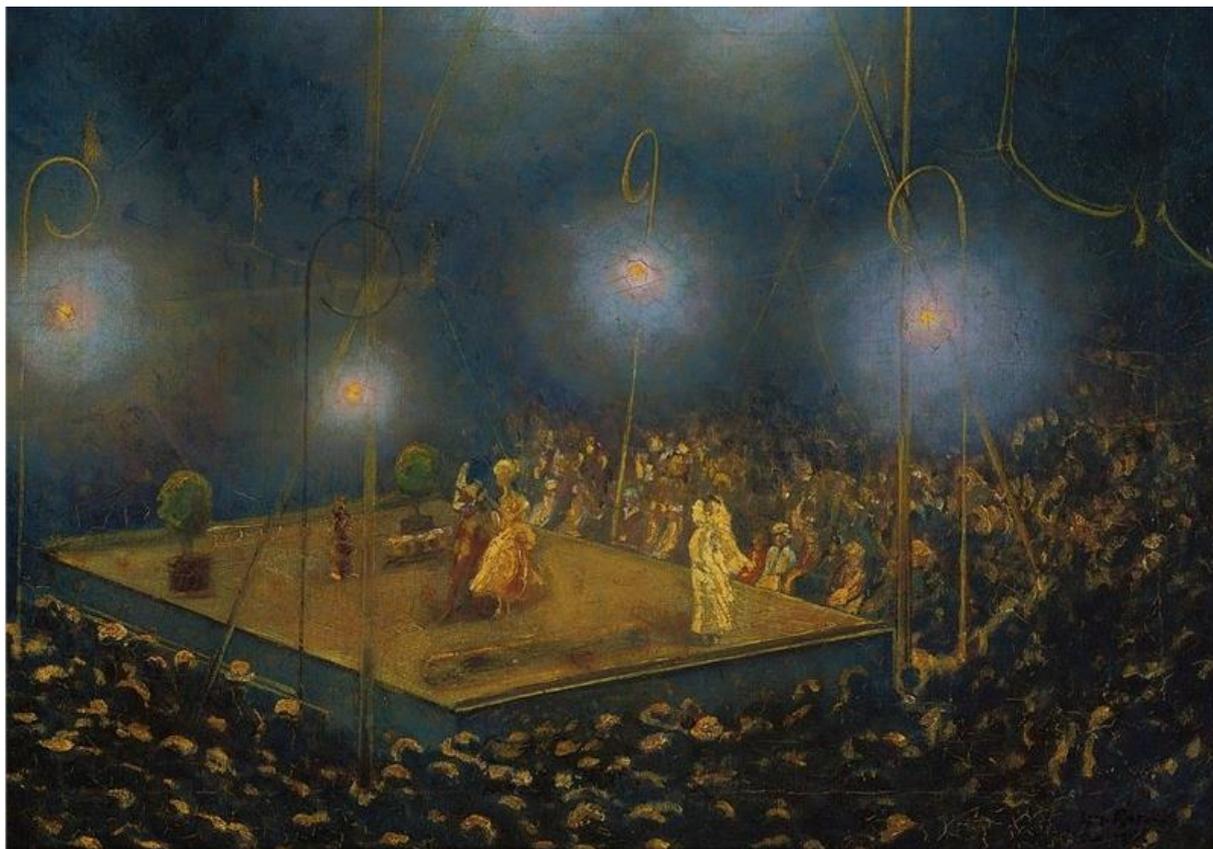
W. Wojtkiewicz: Cirkus I (1907)

W. Wojtkiewicz: Cirkus II (1906)

W. Wojtkiewicz: Cirkus bláznov (1906)

E. Ciardi (?): Cirkus (19.-20.st.)

B. Kustodiev: Ukážka kabíny (1916-1920)

L. Knight: Nočné predstavenie (1957)

F. Botero: Stará doba klaunov (20.st.)

Ch. Giron: Cirkus People (19.-20.st.)

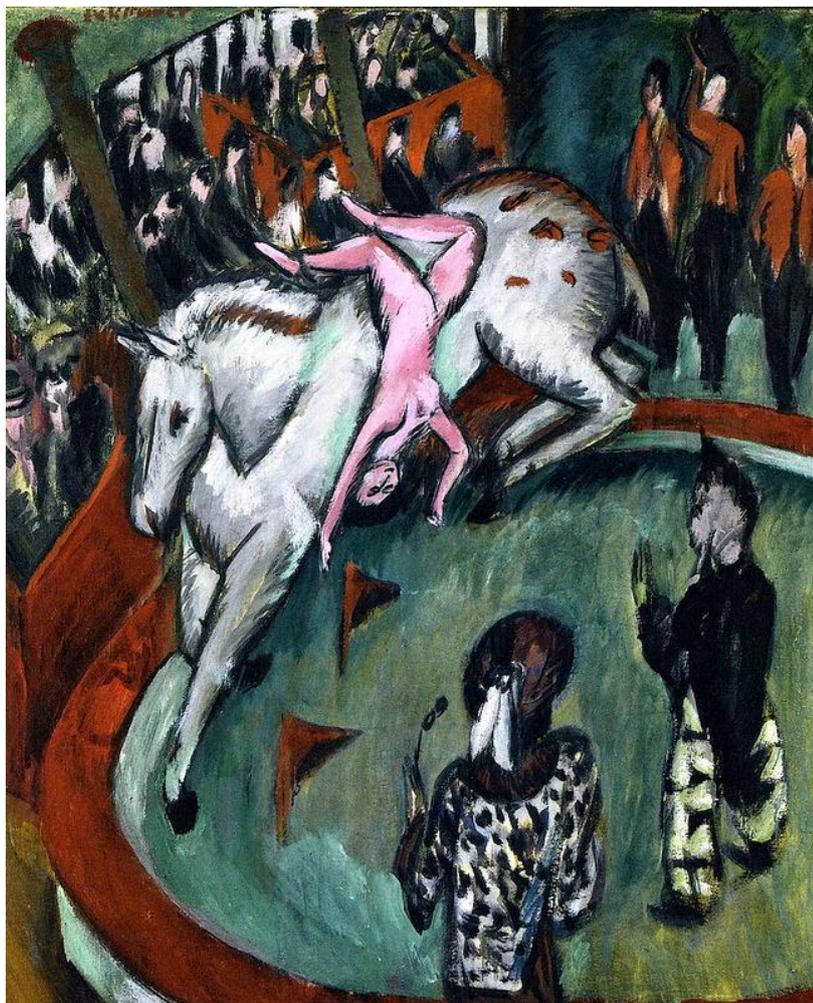
C. Lagar: Trapézisti a klauni (20.st.)

V. Aba-Novak: Cirkus (20.st.)

B. V. Ioganson: Cirkus Fernando (1917)

E. L. Kirchner: Cirkus Rider (20.st.)

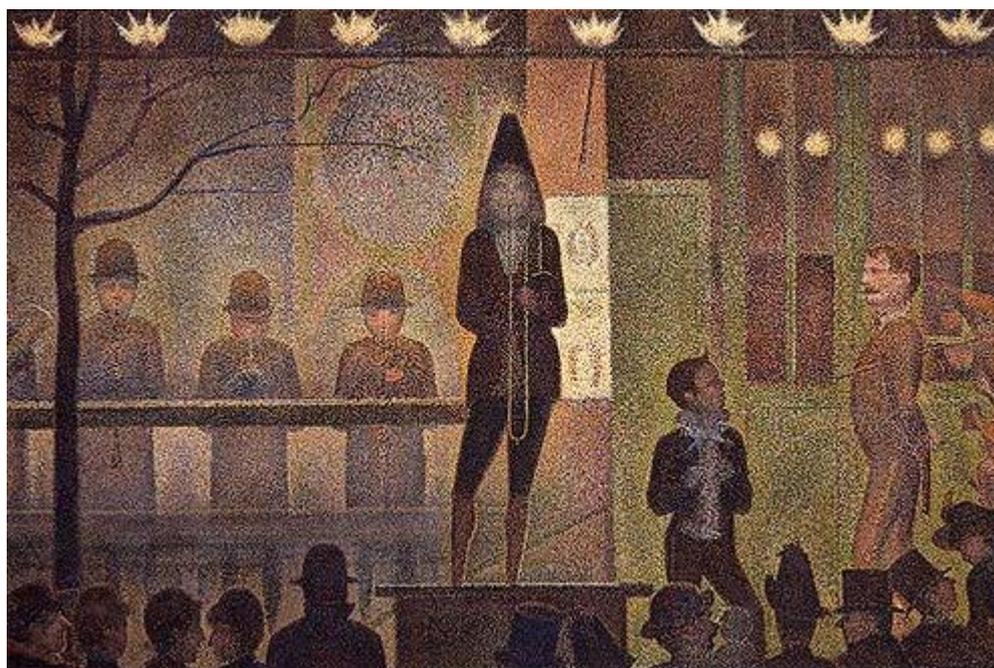
A. Macke: Povrazochodec (19.-20.st.)

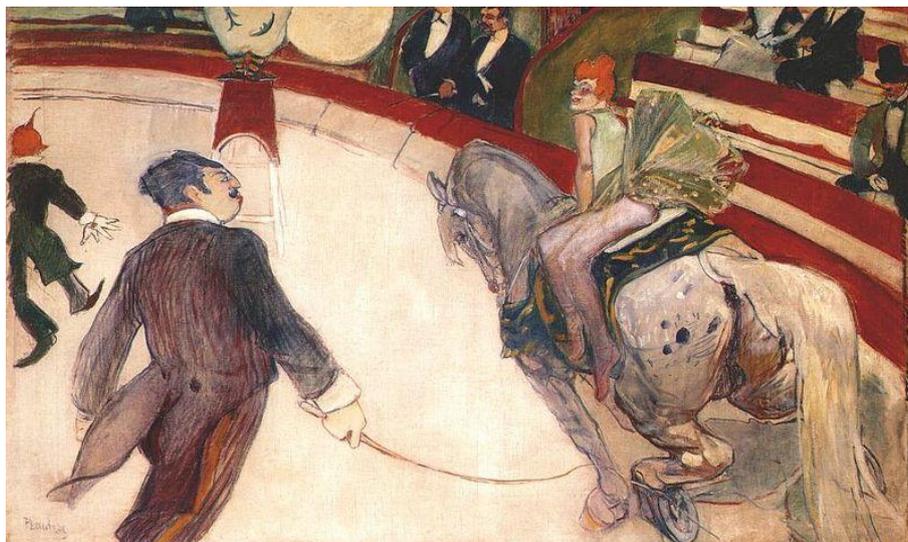
P. Picasso: Cirkus (1933)

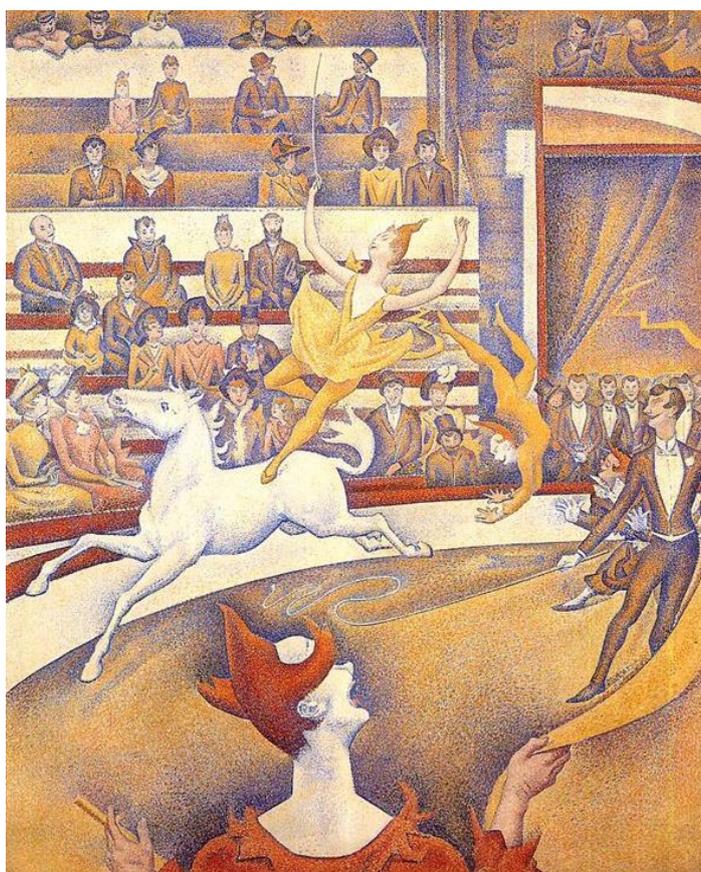
M. Chagal: Cirkusový koník

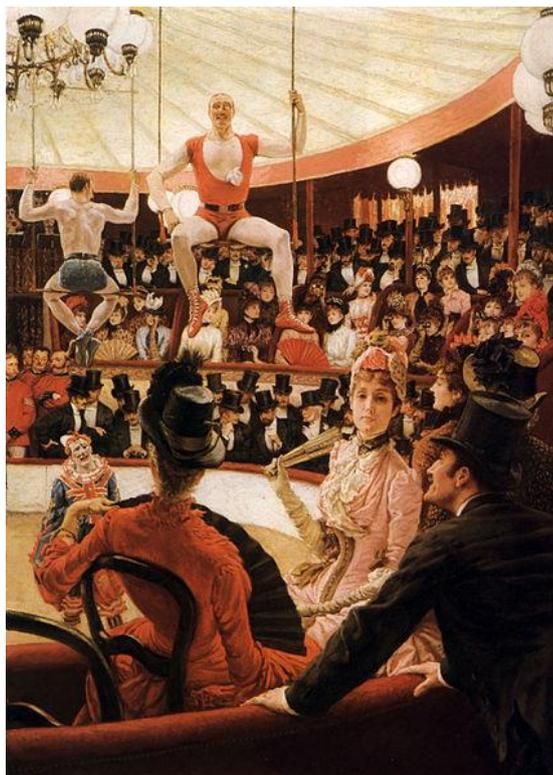
G. Seurat: Cirkus Parade (1887)

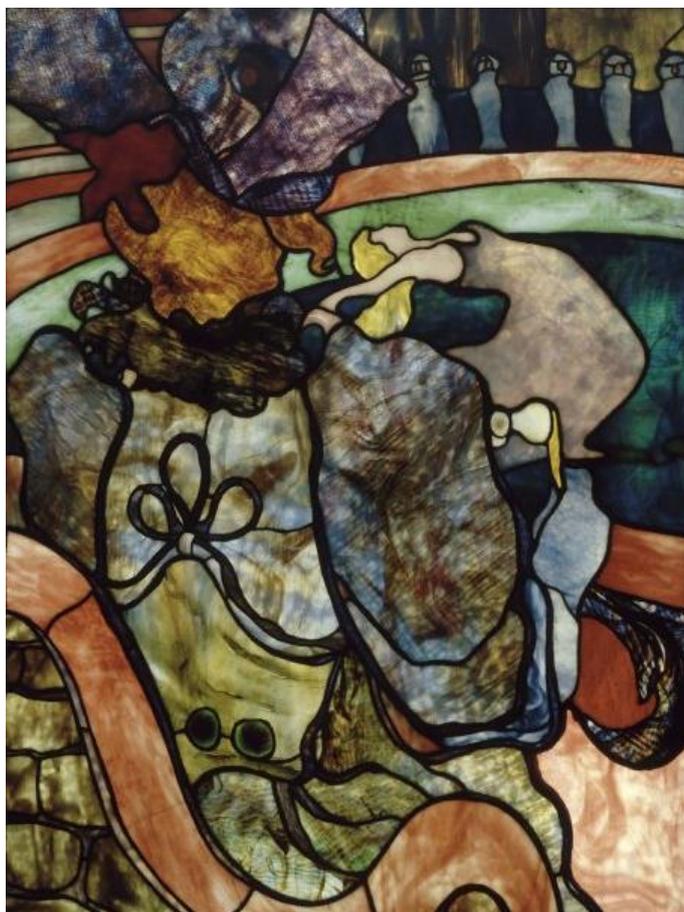
H. Toulouse Lautrec: Cirkus Fernando (1887-1888)

G. Seurat: Cirkus (19.st.)

J. Tissot: Ženy v Paríži. Cirkus Lover (1885)

H. Toulouse-Lautrec: V Nouveau Cirque. Papa Chrysanthème (1894)

E. Degas: Slečna La La a cirkus Fernando (1879)

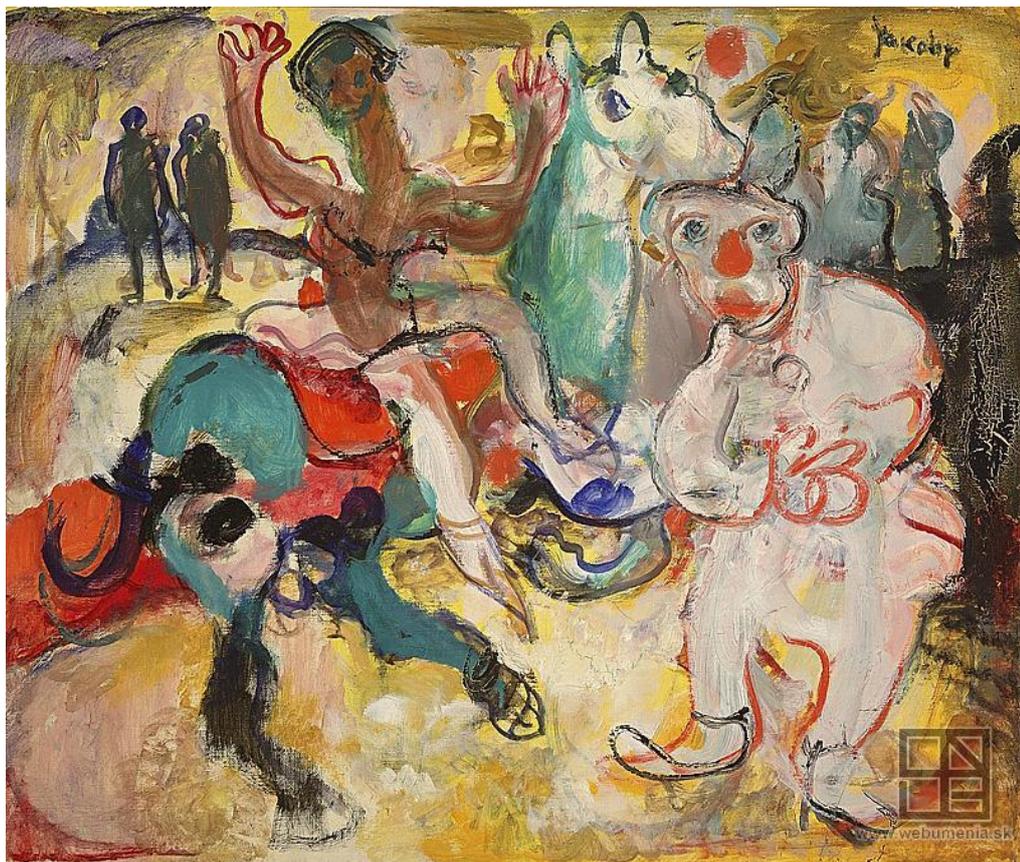
G. W. Bellows: Cirkus (19.-20.st.)

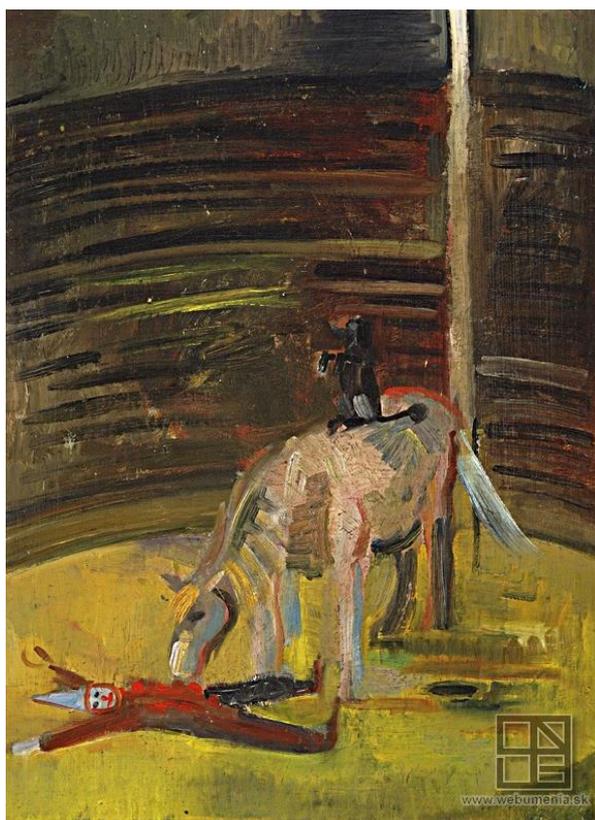
A. Jasusch: Cirkus (1950-1970)

J. Želibský Cirkus (1941)

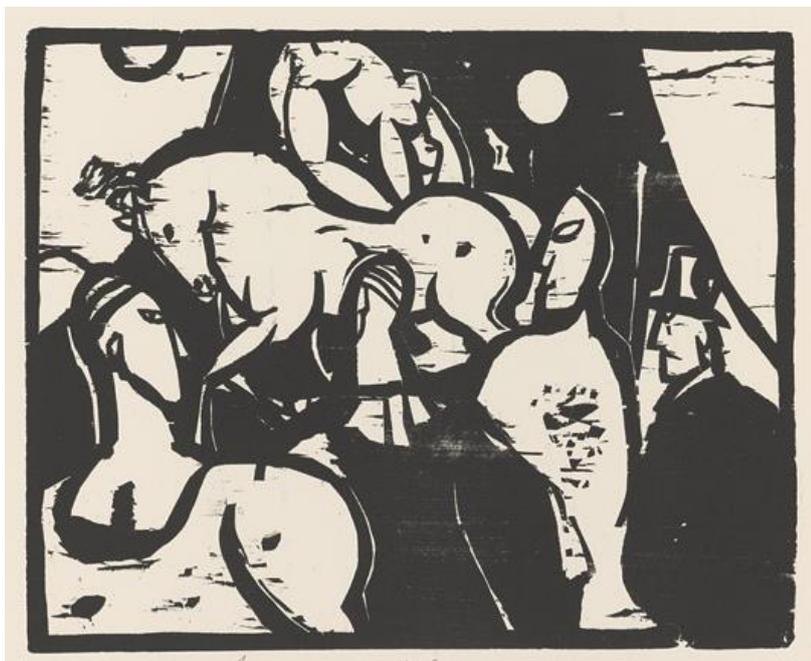
J. Jakoby: Cirkus (1971)

A. P. Weisz-Kubínčan: Motív z cirkusu (1935)

C. Majerník: Cirkusový motív (1936-1937)

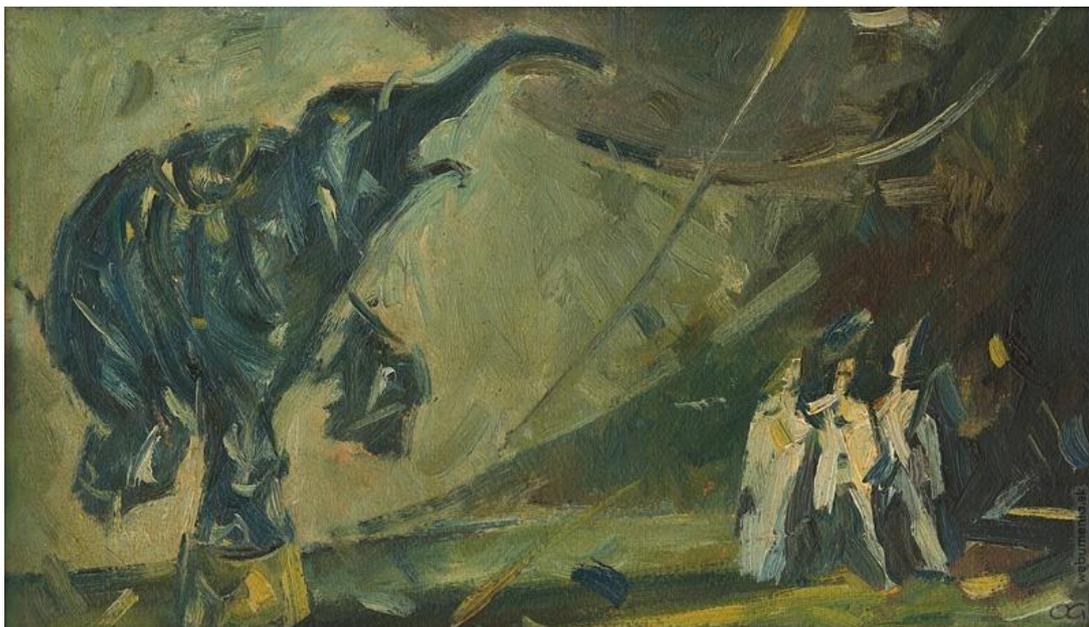
V. Hložník: Cirkus (1947)

V. Hložník: Z cirkusu (1942)

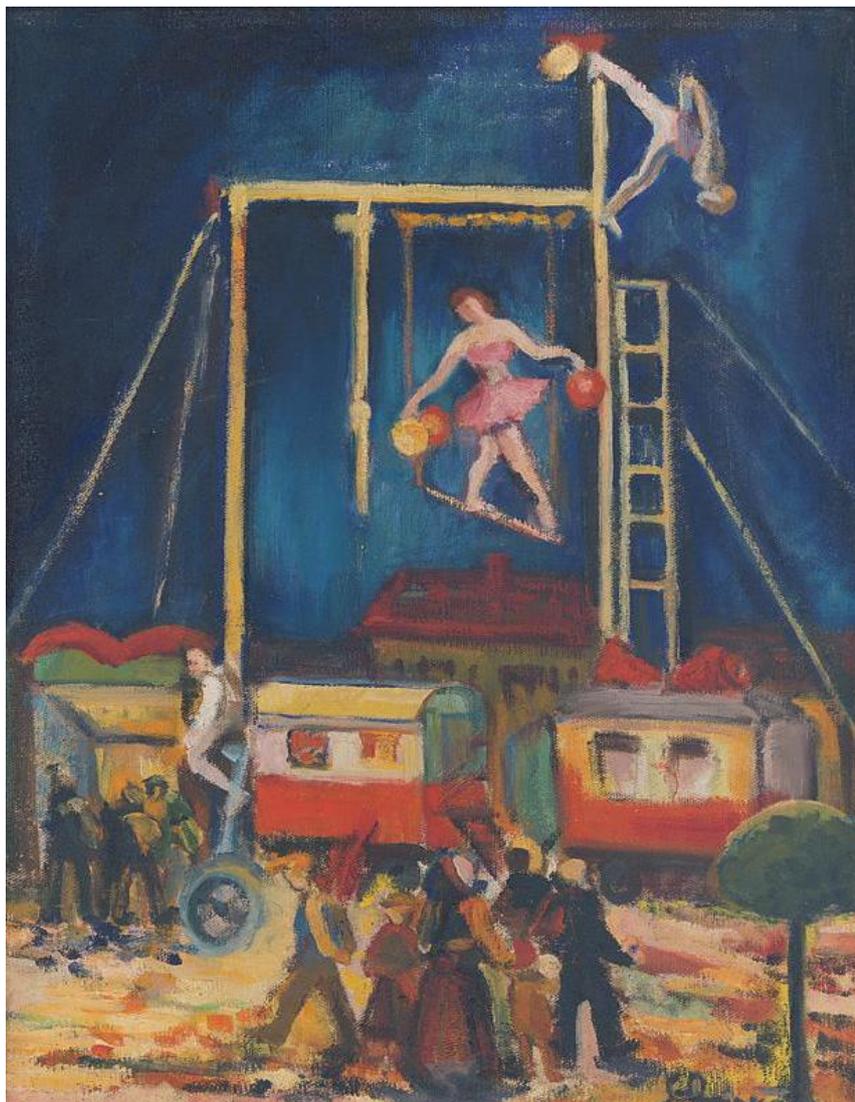
V. Hložník: Cirkus (1944)

V. Hložník: Z cirkusu (1941)

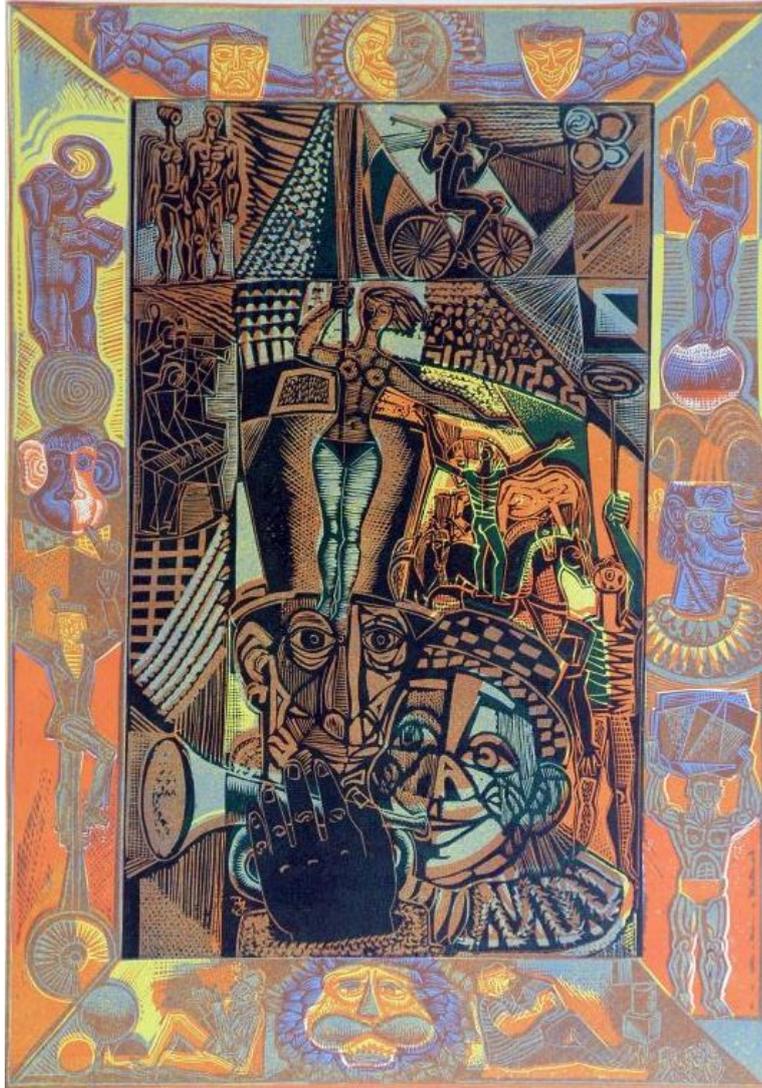
G. Mallý: Cirkus (193-1935)

S. Greinerová: Cirkus (1945)

K. Sokol: Cirkus (197-1985)

J. Józsa: Cirkus (1981)

cirkusant - kaukliar

cirkvi kresťanské - pozri *cirkev katolícka, cirkev evanjelická, cirkev luteránska, cirkev kalvínska, cirkev anglikánska*

cisár - pozri *Caesar; konsekrácia; vládca*

cisárovná - pozri *feng-chuang* (Eberhard)

cisárske schodisko - *schodisko cisárske*

tzv. **cisársky sloh** - tzv. *sloh cisársky*

cista - italská okrúhla nádobka na nožičkách s rytými mytologickými výjavmi a rituálnym poslaním; pozri *halštacký štýl; liturgické nádoby*

http://it.wikipedia.org/wiki/Cista_Ficoroni

cistercián – (nespr. cisteriák) katolícky cirkevný rád založený 1098, pôvodne odnož rádu *benediktínov*, organizovaná sv. *Bernardom z Clairvaux*; šíril katolicizmus (pozri *inkvizícia*), cirkevnú aj stavebnú kultúru v Taliansku, strednej Európe a Polabsku; rozvíjal vedu a umenie (pozri *Pictor in carmina*); zložitá *kláštorná* architektúra v údoliach tvorila prechod medzi *románskym* a *gotickým slohom*; odev: rúcho z bielej vlny s kapucňou, široký, čierny škapulier, čierne *cingulum*, biely chórový plášť - *cuculla*, čierny *biret*; pozri *oblát, farba biela, ornát; chórový záver priamy, parlatórium, sanktusník; farba biela; Ján Nepomucký, Bernard z Clairvaux; pápežstvo; prorocstvo o cédroch libanonských*

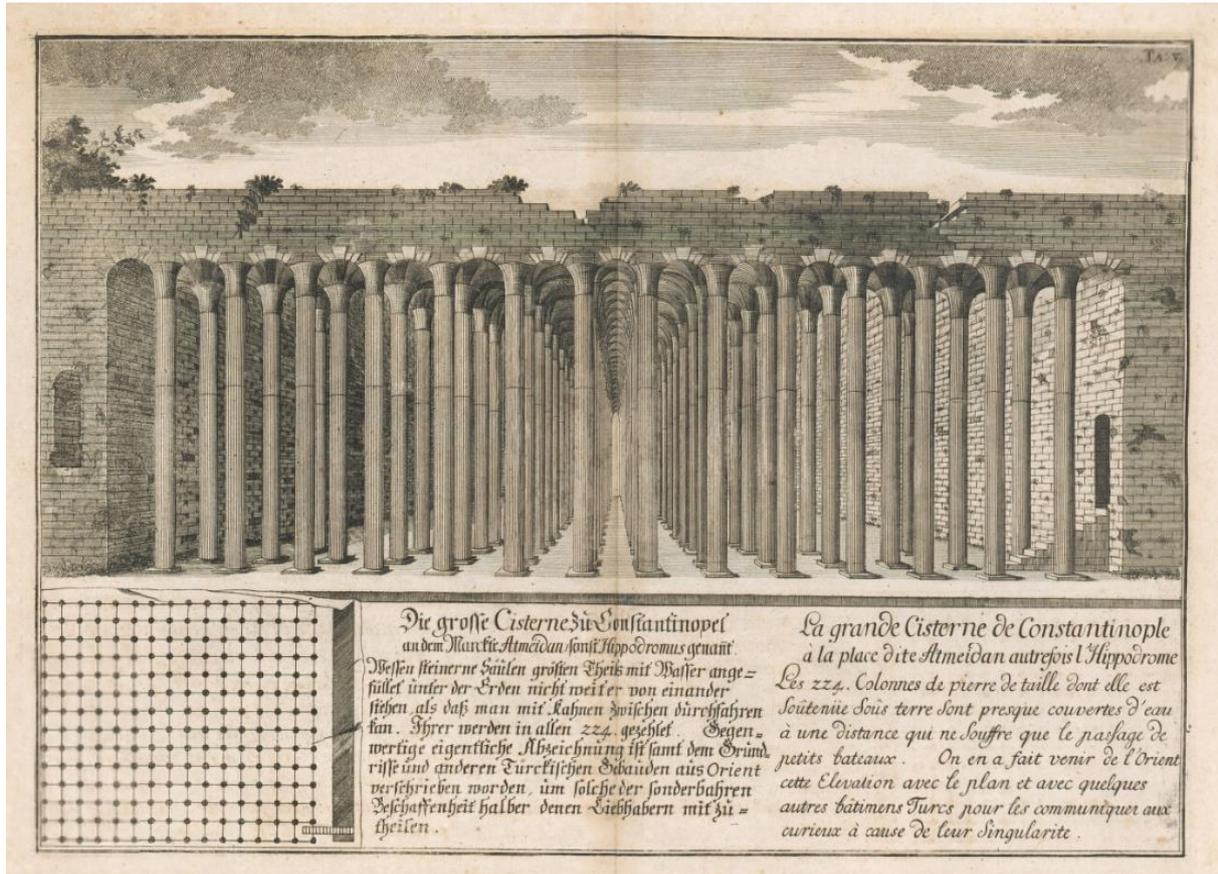

Cisterciánski mnísi kálajúci drevo (miniatura)

cisterciánska architektúra - Beliana: prísna, jednoduchá architektúra rádu *cisterciánov* uplatňujúca sa v románskom a neskôr ranogotickom slohu; čoskoro po založení rádu (1098) a vybudovaní materského kláštora v Cîteaux v Burgundsku (1106) nasledovalo založenie veľkých sesterských kláštorov podľa cisterciánsky stavebných predpisov; interiéry boli strohé, bez pompéznosti a maliarskej výzdoby; exteriér bol rovnako jednoduchý, bez ozdobných prvkov, rezieb a sochárskej výzdoby; klenby sa používali až neskôr (gotika); kostoly (bez veží) boli vyhradené pre príslušníkov rádu a delené na *presbytérium*, mníšsky chór a priestor pre laických bratov; uzáver chóru bol rovný; zmyslom bolo vytvorenie priestoru na kontempláciu; oproti schéme z *Cluny* bola *klauzúra* rozšírená o priestor na rozhovory a o sálu bratov; rozšírenie rádu viedlo k sprostredkovaniu stavebných foriem ranej gotiky do susedných krajín; podľa stavebného predpisu cisterciánskej architektúry vzniklo takmer 600 objektov v celej Európe, najmä v Nemecku (od 13.st.) na Slovensku sa pôvodná cisterciánska architektúra nezachovala, známe kláštory boli v Spišskom Štiavniku (založený 1223), Bardejove a Bratislave (pred koncom 13.st., na mieste dnešného kostola a kláštora *klarisiiek*)

cisterciánske písmo - predchodca *gotického písma*, čitateľnejší variant z 13.storočia vo Francúzsku; šírené z rádových skriptórií v Cîteaux

cisterna - nádrž na dažďovú vodu zahĺbená do terénu; v Stredomorí mávala hruškovitý tvar; nezvyčajný tvar mali východo-rímske cisterny zo 4.st.: byzantské cisterny v hĺbkach pod mestom, stavané na centrálnom pôdoryse, so *sférickými klenbami*, štvorcovou sieťou stĺpov; pozri *architektúra byzantská*

J. B. Fischer von Erlach, J. A. Delsenbach: Pohľad na veľkú cisternu v Konštantínopole (lept, 1730)

cistrum - cestrum

cit, city, citový - pozri *klasické obdobie antického Grécka* (sochárstvo)

citadela - samostatná obranná mestská pevnosť zvyčajne so zdvojeným hradbovým múrom, s obrannými vežami; typická pre európsky barok aj islamskú kultúru; pozri *opevnenie*; *veža Dávidova*

<http://eo.wikipedia.org/wiki/Tabrizo>

Dudák: z tal. cittadella – „opevnené mestečko“; pevnosť schopná samostatnej obrany, zvyčajne súčasť opevnenia *mesta* (hlavná mestská *tvrdza*) alebo *paláca*; umožňuje obranu aj po dobytí ostatného opevnenia nepriateľom; z hľadiska renesančného a barokového *urbanizmu* narušujú citadely harmóniu (symetriu apod.) mesta, pričom samotné majú často pôdorys zmenšeného ideálneho mesta

www v súvislosti s heslom alcázar: veľa španielskych miest má alcázar; existujú však aj citadely známe, ako alcabas

rekonštrukcia citadely v Mykénach v čase svojej najväčšej slávy

citát/citácia - z lat. cito – „uviesť, volať za svedka, predvolávať“; vo výtvarnom umení začlenenie prvku iného umeleckého diela alebo vecnej skutočnosti - *objektu* do obrazu, sochy alebo *grafického listu*; citát prináša pôvodný význam do nových výtvarných vzťahov; citátom môže byť téma, námet aj *kompozícia*; citáty sú zložkou *antitez* (napr. orientálny zhl'ad niektorých stredovekých *madon*), zlomky vecných skutočností, nálepky, textílie, fotografie (*pop-art*), citátom je napr. *koláž*; známou je citácia Velázquezovho obrazu *Las Meninas*; blízke citácii sú *variácia* a *parafráza*; pozri *transavantgarda/Transguardia*; *eklektizmus*, *postmodernizmus*, *parafráza*,

<http://www.pinterest.com/srtajezuit/las-meninas/>

https://www.google.sk/search?q=S.+Matisse:+Las+Meninas&tbm=isch&imgil=uBI-dNAH2DqPwM%253A%253BTQ1UBKhYzex9vM%253Bhttps%25253A%25252F%25252Fwww.pinterest.com%25252Flogerghislaine%25252F citations-doeuvres-dart%25252F&fir=uBI-dNAH2DqPwM%253A%252CTQ1UBKhYzex9vM%252C &usg=__QI0mFCLqfgjkNxxwqc643WtZBi3M%3D&ei=JtIEVebLL83dav7HgPgG#imgrc=uBI-dNAH2DqPwM%253A%3BTQ1UBKhYzex9vM%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.abcgallery.com%252FP%252Fpicasso%252Fpicasso211.JPG%3Bhttps%253A%252F%252Fwww.pinterest.com%252Flogerghislaine%252F citations-doeuvres-dart%252F%3B741%3B578

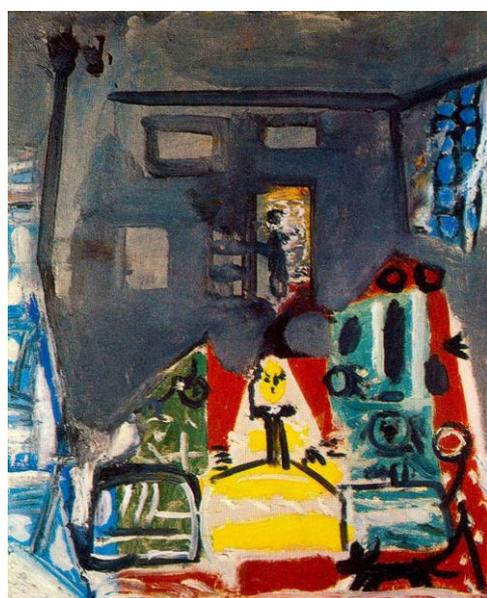
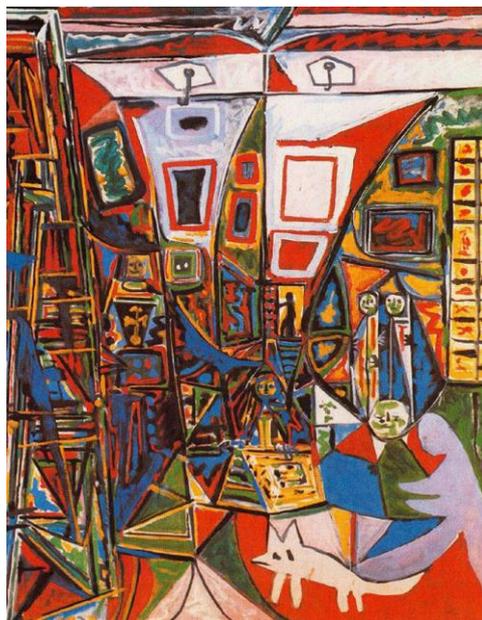
N. Boldrini podľa Tiziana: Súsošie Láokoona ako opice (singerie, 1520-1560)

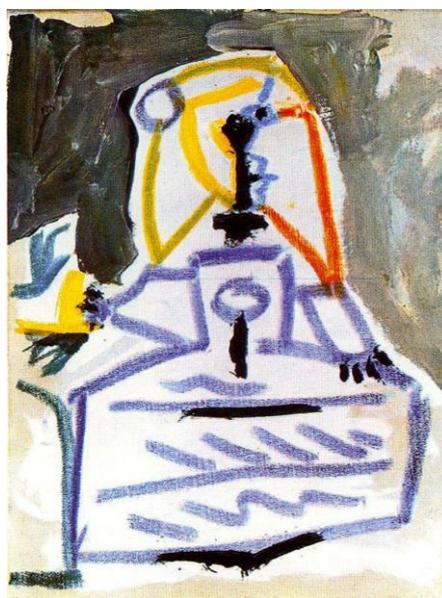
P. Picasso: Las Meninas (citácia)

P. Picasso: Las Meninas (citácia)
P. Picasso: Las Meninas (citácia)

P. Picasso: Las Meninas (citácia)
P. Picasso: Las Meninas (citácia)

P. Picasso: Las Meninas (citácia)
P. Picasso: Las Meninas (citácia)

P. Picasso: Las Meninas (citácia)
P. Picasso: Las Meninas (citácia)

P. Picasso: Las Meninas (citácia)

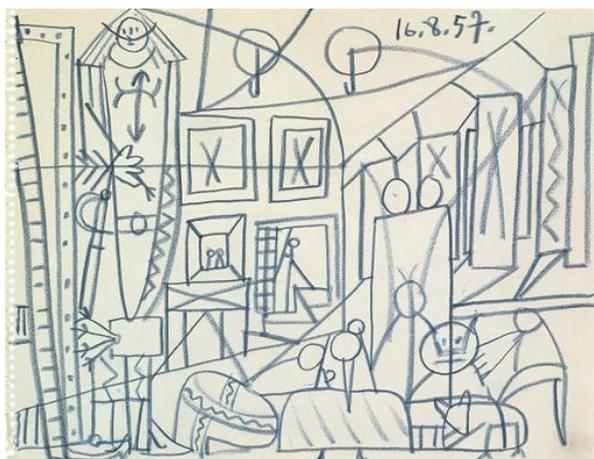
P. Picasso: Las Meninas (citácia)

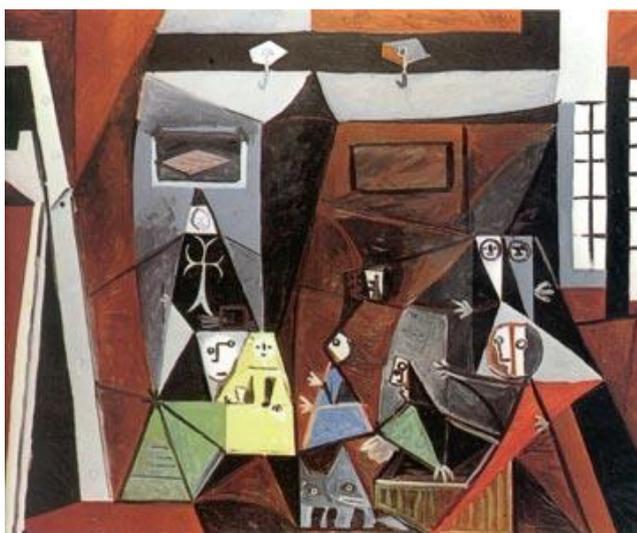
P. Picasso: Las Meninas (citácia)

P. Picasso: Las Meninas (citácia, 1957)

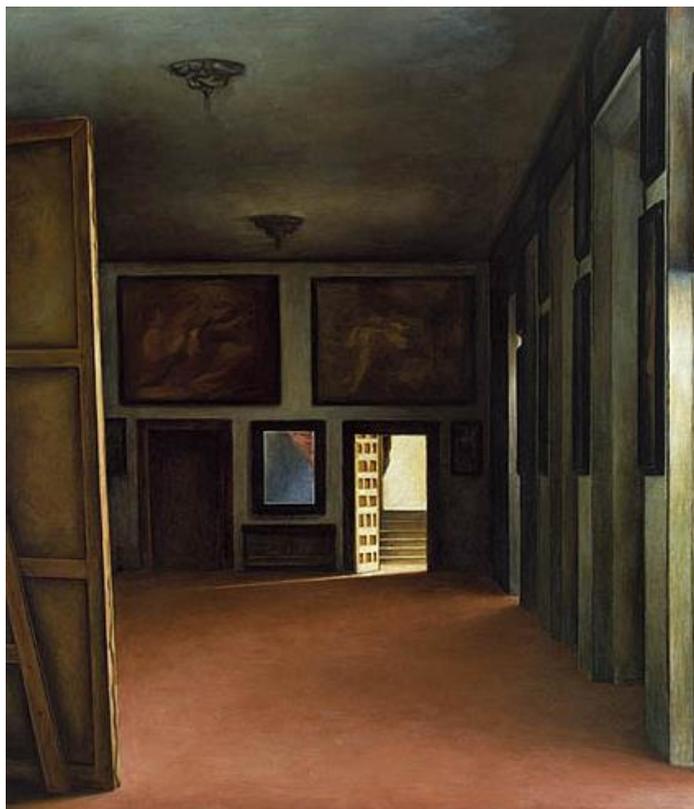
P. Picasso: Las Meninas (citácia)

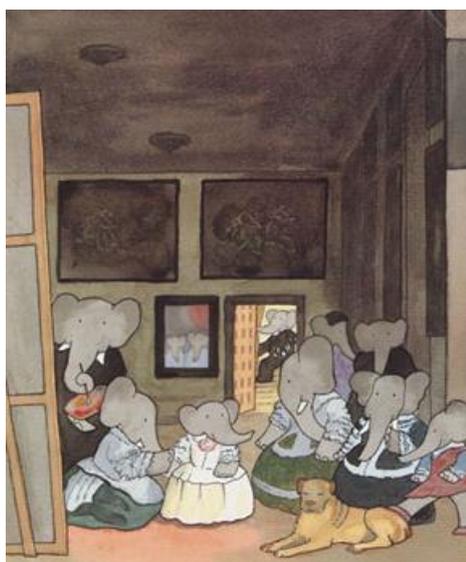
P. Picasso: Las Meninas (citácia)

J. P. Witkins: Las Meninas (citácia Velázqueza a Picassa, 1987)

S. Matisse: Las Meninas (citácia, 2001)

L. de Brunhoff: Las Meninas (citácia)

Daniel Escobar: Picassove Las Meninas (citácia)
C. Torarurasu: Las Meninas (citácia, 1975)

T. Blackwell: Las Meninas (1999)

F. Botero: Las Meninas
J. Dowey: Las Meninas

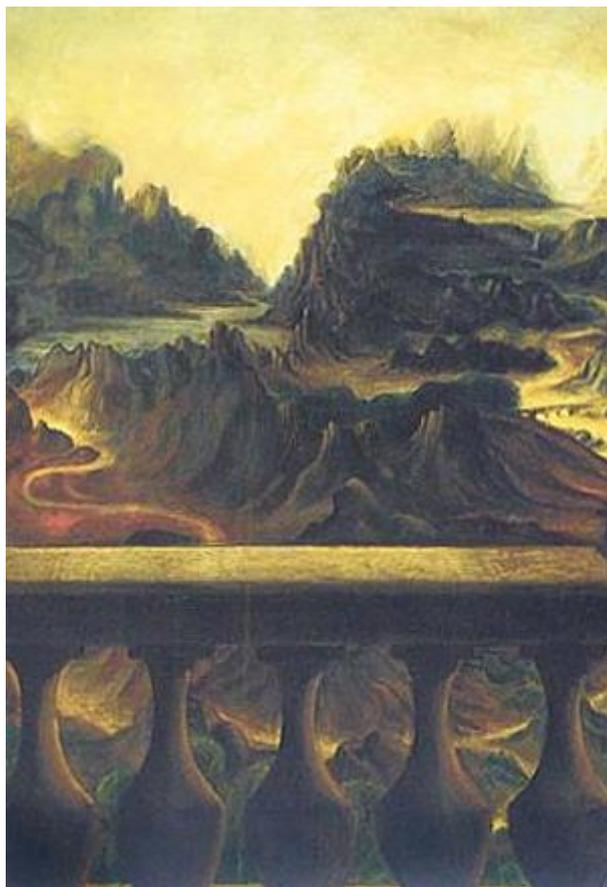
S. Dalí: Las Meninas
S. Dalí: Las Meninas (citácia, 1981)

H. Podeswa: Anatomia doktora Tulpa (citácia, 2006)

M. Duchamp: L.H.O.O.Q. (citácia)

S. Matisse: Monna Lisa. Vrátim sa za päť minút (citácia, 1997)

Cité des Dames - franc. – „Mesto žien“; alegorický príbeh od *Ch. de Pizan* (†1431); objavil sa v Paríži v r. 1405; spisovateľka chcela predložiť svoju verziu k Boccacciovým *De Clarius mulieribus* a pritom pokračovala v diskusii s mizogýnsky a cynicky ladenými prácami, ako bola napr. druhá časť *Roman de la Rose* alebo latinský spis *Lamentationes Matheoli* od Matheolusa (†1320, kňaza známeho aj pod menami *Matthaeus bononiensis*, *Matheolus Boulogne-sur-Mer* a *Mathieu de Boulogne-sur-Mer*), ktorý preložil do francúzštiny Jehan The Fevre1 a ktorý bol rozšírený v stredoveku; Ch. de Pizan alegoricky opisuje spoločnosť, kde žena má ušľachtilého ducha; kniha uvádza množstvo ženských postáv z minulosti, ktoré Pizan Christine dáva ako príklad toho, ako ženy môžu viesť život plný šľachetnosti a byť na osoh spoločnosti; kniha obsahuje tiež vzdelávacie dialógy medzi tromi alegorickými postavami, bohyňami Rozumom, Spravodlivosť a Právo; tie sa pýtajú Christine de Pisan, či a ako možno vybudovať mesto, kde by žena žila ako pani svojho osudu; pozri *feminizmus*; *Majster Cité des Dames*; *dielo literárne*

http://fr.wikipedia.org/wiki/La_Cit%C3%A9_des_dames
<http://www.theabsolute.net/misogyny/matheol.html>

Majster Cité des Dames: Mesto žien (15.st.)

citera - z gréc.; strunný brnkací nástroj obdĺžnikového tvaru s piatimi strunami nad hmatníkom (ozvučovaný kovovým prstencom) a 25 strunami nad ozvučnou skriňou (ozvučované prstami pravej ruky; pozri *strunné nástroje; Dávid*)